

Tölgy, fűrészelt és faragott (vagonokban számítva)...	71.043
Bükk, " " " " " "	44.815
Juhász és kőris, faragott " " " "	4.742
Hárs, éger és nyár faragott " " " "	513
Fenyő, fűrészelt " " " "	118.576
Hordófa, kemény " " " "	27.237
Hordófa, puha " " " "	329
Vasuti talpfa " " " "	16.689
Szőlőkaró " " " "	1.451
Fasin " " " "	25.286

A mult évi hasonló kiviteli kimutatással összehasonlítva, a tölgy és fenyő gömbfa, ugyszintén a bükk, juhar és kőris fűrészelt áruban a kivitel némi emelkedést mutat, a többi faárúnak ellenben a csökkenése lényeges, miből a belföldi fogyasztás nagyobb mérvű növekedésére lehet következtetni.

KÖZIGAZGATÁSI BIRÓSÁGI DÖNTVÉNYEK.

I.

A vármegyei közig. erdészeti bizottság közbirtokossági erdőből 2000 koronánál nagyobb értékű fatömeg eladásánál az 1898. évi XIX. t.-cz. 36. §-a értelmében jóváhagyási joggal bírván, a jóváhagyást feltételekhez is kötheti.

1485/1907. szám. — Ő Felsege a király nevében a m. kir. közigazgatási bíróság. A csikozmási közbirtokosságnak Csik vármegye közigazgatási erdészeti bizottsága 133/1904. számú határozata szerint engedélyezett fahasználata ügyében, Csikvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 1906. évi november hó 16-án 1990. sz. a. hozott határozata ama része ellen, melylyel a kitermelési idő meghosszabbítását oly feltétellel hagyta jóvá, hogy a vevő köteles az árverési vételáron felül 1095 korona 76 fillért, mint az időközben előállott értéktöbbletet is megfizetni, Sz. M. árverési vevő által — akit dr. Sz. S. ügyvéd képvisel — beadott panaszt 1907. évi április hó 9-ik napján tartott nyilvános ülésében az 1898. évi XIX. t.-cz. 54. szakasza alapján tárgyalás alá vevén, következésképp ítél: A m. kir. közigazgatási bíróság a panasznak helyet nem ad. Indokok: A panaszló nem teljesítette szerződési kötelezettségét. Midőn ebben a helyzetben a vevővel újabb megállapodás jött létre, ez a megállapodás olyan tekintet alá esik, mint a nyilvános árverésen kívül kötött eladási szerződés. Az ilyen szerződéshez pedig, tekintettel arra, hogy az ügylet tárgyát tevő fakészlet értéke a

2000 koronát meghaladja, az 1898. évi XIX. t.-cz. 36. §-ának utolsó bekezdése értelmében, a közigazgatási bizottság jóváhagyása szükséges. A jóváhagyási jogból pedig következik a közigazgatási bizottságnak az a joga, hogy a jóváhagyást bizonyos feltételekhez is kötheti. A közigazgatási bizottság tehát törvényes hatáskörét nem lépte túl, midőn figyelembe véve egyfelől az ügylet tárgyát tevő fának a növedék gyarapodás útján időközben előállott értéktöbbletét, másfelől pedig a közbirtokosságnak azt a kárát, amely onnan származik, hogy a vételár a kikötött időre meg nem fizettetett és a fa ki nem termeltetvén, az új erdősítés megakadályoztatott, az újabb megállapodást azzal feltétellel hagyta jóvá, hogy a vevő az árverési vételáron felül még 1095. korona 76 fillért fizessen. Önként értendő, hogy viszont a vevőtől függ, hogy ezt a feltételt elfogadja-e? aki pedig az iratokból kitetszően el is fogadta, a végből, hogy a kitermelés megkezdőd-hessék. Emellett azonban a határozatot mégis megtámadta, abból a jogi álláspontból, hogy a közigazgatási bizottságnak nem állott hatáskörében a feltételt kikötni. Ennek az álláspontnak alaptalan volta azonban fentebb kimutatott: amiért is a panaszt el kellett utasítani. A bíróság ezen határozat három példányát a 192/907. számú felterjesztés mellékleteivel együtt, Csik vármegye közigazgatási erdészeti bizottságának azzal a felhívással adja ki, hogy a határozat egy-egy példányát a panaszos képviselőjének és a közbirtokosságnak kézbesítesse.

Kelt Budapesten, a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1907. évi április hó 9. napján tartott üléséből.

Wlassics s. k., elnök.

Nagy János s. k., előadó.

(P. H.)

Csik vármegye közig. erdészeti bizottságának fenti ügyben a közigazgatási bírósághoz intézett jelentése.

192/907. keb. szám. — A m. kir. állami erdőhivatal 117/907. szám alatt bemutatja szakvéleményét a Sz. M. csikozmási lakos által az 1990/906. keb. számú határozat ellen a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézett panasz tárgyában. Határozat. A törvényes határidőn belül beadott panaszt a határozat kézhezvételétől illetve ennek napjától igazoló tértivevénnyel s a vonatkozó összes iratokkal együtt az 1898. XIX. t. cz. 54. §-a alapján az alábbi felvilágosító jelentés kíséretében a m. kir. közigazgatási bírósághoz azzal a kérelemmel terjesztjük fel, hogy a panaszt az alábbi indokokból elutasítani méltóztassék. Csikozmási község közbirtokossága 133/904. keb. sz. a. engedélyt nyert 586 k. h. vágásterület faanyagának kihasználására és nyilvános árverésen leendő értékesítésére azzal a feltétellel, hogy a kihasználás és a vágásterületnek kitakarítása 1906. év végéig befejezendő. Az árverés 1905. év május hó 20-án megtartott s azon 20050 korona legmagasabb vételi ajánlatot Sz. M. csikozmási lakos tette, aki így mint legtöbbet ígérő vevőnek maradt. Az árverés eredményét bizottságunk 1012/905. sz. a. hozott s idecsatolt határozatában jóváhagyta s egyuttal a közbirtokosság kérésére a kihasználás befejezésének határidejét 1907. évi már-

czius hó végében állapította meg, Sz. M.-t pedig felhívta, hogy a vételár felét az árverési és szerződési feltételek értelmében a csíkszeredai adóhivatalnál állampapírokban helyezze el. E határozat kézhez vétele után Sz. M. a vételár felének lefizetésére 1906. évi márczius hó végéig kért határidőt, amit a bizottság meg is adott, s amihez 1950/905. sz. a. hozott szintén idecsatolt határozatában bizottságunk is hozzájárult, kikötötte azonban bizottságunk, hogy ha a vételár első fele a fenti újabb határidőig sem lenne lefizetve, úgy Sz. M. bánatpénzét elveszíti s a faanyag az ő veszélyére újabb árverésen lesz értékesítendő Bár Sz. M. a kötelezettségének meg nem felelt, a közbirtokosság 1906. év augusztus havában vele a szerződést mégis kötötte, s e szerződésben a kihasználási határidőt a vágás átadásától számítandó két évben állapította meg, egyuttal 1906. év augusztus hó 15-iki üléséből kifolyólag e szerződéshez s az abban foglalt kihasználási határidő meghosszabbításához bizottságunk hozzájárulását kérte. Ugyancsak 1906. év augusztus havában Sz. M. egy újabb beadványt adott be, melyben a szerződésnek egy más fakeskedő cégre való átruházását kérelmezte. Bizottságunk 1990/906. sz. a. hozott határozatában a kihasználási határidőnek újabb két esztendővel leendő meghosszabbításához kifejezetten csak azzal a feltétellel járult hozzá, ha a vevő kötelezi magát a közbirtokosságot ért kamatvesztés ellen-súlyozása céljából a két évi növedék gyarapodásra eső 1095 korona 76 fillért a szerződés vételáron felül lefizetni és a vételár első részletét e vágás átadásától számítandó 14 napon belül értékpapírokban elhelyezni. Ez alkalommal újból hangsúlyozta bizottságunk, hogy ellenesetben a vevő bánatpérze bevonandó s az ő veszélyére újabb árverés hirdetendő. A vevőnek a szerződés átruházhatására irányuló kérelme tárgyában pedig bizottságunk akként határozott, hogy a kérelem első sorban a közös birtokosok gyűlése által tárgyalandó, már előre figyelmeztette azonban bizottságunk úgy a közbirtokosságot, mint Sz. M.-t, hogy a szerződés átruházásához a maga részéről csak akkor járul hozzá, ha az új vevő a fenti feltételekhez teljesítését szintén magára vállalja. Ez a bizottsági határozat, mely ellen Sz. M. panasszal élt. 1906. évi december havában a közbirtokosság, Sz. M. és egyesült fatermelők V. és társai cég nevében dr. Sz. S. ügyvéd egy beadványt intézett bizottságunkhoz, melyben Sz. M. bejelenti, hogy a szerződést az Egyesült fatermelők V. és társai cégre ruházta át, mind ketten tehát úgy Sz. M., mint az új vevő kötelezik magukat az 1990/906. keb. határozatban foglalt kikötések teljesítésére, s ehhez az átruházáshoz a közbirtokosság is hozzá járult. Ez alapon a szintén idecsatolt 2589/906. keb. határozattal a szerződés átruházásához bizottságunk is hozzá járult. Fentiek szerint tehát a faanyagot Sz. M. 1905. évi május havában nyilvános árverésen megvette s a vételár első részletét 1906. évi márczius hó végéig kellett volna letétbe helyeznie s ugyancsak eddig a határidőig kellett volna a vágásterületet teljesen kitakarítani s a beerdősítés céljaira átadni. Ő e kötelezettségének eleget nem tett s így az 1950/905. sz. a. hozott s senki által meg nem támadott határozat értelmében az eladó közbirtokosság köteles lett volna Sz. M. bánatpénzét bevonnai s a faanyagot az ő veszélyére újabb árverésen értékesíteni. Bizottságunk a határozat végrehajtását tisztán méltányossági okokból ugyan nem követelte, hanem a közbirtokosság károsodását ellensúlyozandó 1990/906. sz. a. azt a határozatot hozta, hogy a

faanyag a Sz. M.-val 1906. augusztus havában kötött szerződés szerint nevezettnek a vágás átadásától számítandó újabb két évi kihasználásra oly feltétellel adható át, ha vevő az eredetileg megállapított eladási áron felül a két évi tömeggyarapodásra eső 1095 korona 76 fillér megtérítésére is kötelezi magát, s ha az első részletet a vágás tényleges átadásától számítandó 14 nap alatt lefizeti. Sz. M. a faanyaghoz való jogát az 1950/906. sz. a. hozott határozat reá vonatkozó rendelkezésének nem teljesítésével mintegy nem teljesítette, mert a közbirtokosság jogosult volt az ő veszélyére újabb árverésen értékesíteni. Az 1906. augusztus havában Sz. M.-val kötött szerződés tehát mintegy újabb értékesítés, melynél az értékesítés tárgyát már nem az 1904. év folyamán becsült fatömeg, hanem ezen felül még a két évi növekedésgyarapodás folytán előállott fatömeg többlet is képezte s így méltányos volt az a kikötés, hogy a vevő azt a fatömeget fizesse meg, amelyet tényleg megvesz. Hisz bizottságunk az 1950/905. keb. határozat végrehajtását követeli s így a faanyag újabb árverésen értékesítették, úgy a közbirtokosság még az így felemelt vételárnál is kedvezőbb eredményt ér el, mert az új vevő nemcsak a nagyobb fatömegre eső nagyobb vételárt, hanem a faárak emelkedése folytán beállott magasabb egységárat is megfizette volna, míg a jelen esetben a tömeg gyarapodás folytán előállott fatömegtöbblet értéke az 1905. évben tartott árverésen elért vételár figyelembe vételével lett számtva. De nemcsak ennél az oknál fogva tartozott Sz. M. a közbirtokoságnak kárpótlást nyújtani, hanem a kihasználási határidőnek újabb két évvel való meghosszabbítása miatt is. Ha ugyanis Sz. M. az eredeti árverési feltételek értelmében a faanyagot 1906. év márczius hó végéig kihasználja, úgy a terület már 1906. év tavaszán beerdősíthető lett volna, míg a meghosszabbított kihasználási határidő folytán a beerdősítés csak 1906. év tavaszán lesz eszközölhető, ami a közbirtokosságra, mint ilyenre 3 évi növekedésveszteséget jelent, vagyis a vágásterület e miatt a későbbi vágásfordulóban csak 3 évvel később lesz kihasználható, vagyis annak vételára csak 3 évvel később fog befolyani vagy pedig a faállomány 3 évvel fiatalabb korban s így jeleutékenyen kisebb fatömeeggel s értékkel kerül kihasználásra, mi a közbirtokosságra mindkét esetben igen jelentékeny veszteséget jelent. Méltányos tehát, hogy ha a vevő az eladó rovására ily jelentékeny kezdeményekben részesül, úgy ezért megfelelő kárpótlást is nyújtson. Ha pedig Sz. M. ennek a 1095 korona megfizetését az elért kedvezménnyel arányban állónak nem tartotta, a vételtől visszaléphetett volna s akkor az 1950/905. keb. talált volna alkalmazást, ami a közbirtokosságra, — eltekintve Sz. M. bevont bánatpénzétől, — jelentékenyen kedvezőbb lett volna. Alaptalan továbbá Sz. M.-nak a bizottság hatásköre ellen emelt kifogása is. A fahasználatot bizottságunk engedélyezte s ugyancsak ő állapította meg annak feltételeit s így a kihasználási határidőt is, minthogy pedig valamely engedély feltételeinek későbbi módosítása csak azt a hatóságot illeti meg, amely az engedélyt megadván annak feltételeit is megállapította, bizottságunknak, mikor a kihasználási határidőre vonatkozó feltétel módosításához hozzájárult, joga volt ezt oly feltételhez kötni, mely az eladó közbirtokosság érdekeinek megvédést volt hivatva biztosítani. Joga volt bizottságunknak az 1950/905. sz. a. hozott határozat végrehajtását is követelni, ami a vevőnek jelentékeny károsodást okozott volna, ha azonban bizottságunk épen

méltányossági okokból, e helyett a szerződés jóváhagyásához hozzájárult, joga volt ezt bizonyos feltételekhez is kötni. Ugyancsak az 1990/906. sz. határozatban kimondotta bizottságunk, hogy a szerződés más czégre csak akkor ruházható át, ha az új vevő az 1990/906. keb. határozatban kikötött feltételek teljesítését magára vállalja. Ezek teljesítésére úgy Sz. M., mint az új vevő Egyesült Fatermezők V. és társai kötelezte is magát s ez alapon bizottságunk a szerződés átírásához 2589/906. keb. határozatbau hozzá is járult. Mindezek alapján újbó kéri bizottságunk, hogy Sz. M. panaszával elutasitassék s így az 1990/906. keb. határozatnak érvény szereztessek. Jelen határozatunkat egyuttal a kir. erdőfelügyelőséggel is közöljük. Csik vármegye közigazgatási erdőrendészeti albizottságának.

Csikszeredában, 1907. évi márczius hó 15-én tartott üléséből.

Fodor s. k. h. elnök.

II.

Volt urbéresek elnökének elmozdítása ügyében.

6356/1906/K. sz. — Ő Felsége a király nevében.

A magyar királyi közigazgatási bíróság.

Alsó-Fehérmegye közig. erdőszeti bizottságának 1906. évi szeptember hó 25-én 1958. szám alatt hozott határozata ellen, melylyel M. J. N. elmozdított a volt urbéresek osztatlan tulajdonában levő közösen használt erdőbirtokosainak elnöki tisztétől, a nevezett elmozdított elnök által, akit dr. V. K. ügyvéd képvisel, beadott panaszt 1907. évi február hó 12-én tartott nyilvános ülésében az 1898. évi XIV. t.-cz. 54. szakasza alapján tárgyalás alá vevén, következőleg

i t é l t:

A m. kir. közigazgatási bíróság a panasznak helyet nem ad.

I n d o k o k:

Az erdőben levő kaszáló helyek értékesítése céljából tartott árverés tekintetében a panaszló, mint birtokossági elnök által elkövetett szabálytalanság vádjával szemben a panaszló az 1906. évi június hó 26-án tartott vizsgálatból felvett jegyzőkönyvben a tényállást maga akkép adja elő, hogy miután a kihirdetett határnapon kevés ember jelent meg, az árverést nem tartotta meg, hanem egy hét mulva kiment az erdőre az emberekkel, ott felosztotta és elárverezte a kaszáló helyeket. Azt azonban, hogy az az újabb határnap közzététetett volna, a panaszló kihallgatásakor maga sem állította.

A vizsgálatot foganatosító kir. erdősz. pedig az említett jegyzőkönyvben megállapította, hogy a kaszálók értékesítéséről szabályszerű jegyzőkönyv nincs, a panaszló a hitelességet nélkülöző feljegyzéseket tudott csak felmutatni.

Azzal a váddal szemben pedig, hogy a panaszló, mint birtokossági elnök, az erdei lopásokat elnézte, sőt maga is hordatott az erdőből jogosulatlanul fát; a panaszló ugyanabban a vizsgálati jegyzőkönyvben tagadván, hogy ő fát hordatott, azzal védekezik, hogy ő maga fogta el a tetteseket munkásaival és

erdőszolgáival s a fát saját lakásán elérverezte; de hogy hány esetben történt és kik voltak azok? Azt írásba nem vette, csak az összegre emlékszik; azonban — a jegyzőkönyvből láthatóan — ezt az összeget sem tudta megmondani.

Ekkép részben a panaszlónak saját vallomásából, részben a vizsgálatot vezető közeg hivatalos megállapításából kitünik, hogy olyankor, midőn a közös birtokosok javára termények, t. i. a fű és az erdei kihágást elkövetőktől elkobzott fa értékesítése történt, a panaszló feltűnő felületességgel akkép járt el, hogy a közös birtokosok javára kefolyó pénzösszeg hitelesen meg nem állapítható.

Ez a felületes eljárás pedig, még akkor is, ha súlyosabb beszámítás alá eső visszaélés nem is forog fenn, a birtokossági elnöknek olyan kötelesség mulasztása, mely a birtokosok vagyoni érdekének veszélyeztetésére alkalmas.

Ekkép a panaszló ama végrehajtó hatalom alapján való eljárása közben, melyet az 1898. évi XIX. t.-cz. 25. §-sa a közös birtokosok elnökére ruház, megszegte azt a kötelességet, amellyel a közös birtokosok vagyoni érdeke felett őrködni tartozik. Ez a kötelességszerzés pedig, az idézett törvény 42. §-sa értelmében, az elnöki tisztétől való elmozdítására törvényes okot ad.

Ezért nem mutatkozik szükségesnek, hogy a vizsgálat kiegészítették a panaszló által kért, de fentebbiek szerint a panaszló saját vallomásából és a hivatalos megállapításból kiderült tényállás megdöntésére nem irányuló további tanuhallgatásokat; és ugyanezért, mellőzve a panaszló ellen felhozott egyéb vádak vizsgálatát és méltatását, a panasznak már a fentebb kiemelt okok miatt is helyet adni semmi esetre sem lehet.

A bíróság ezen határozat négy példányát, a 2978/1906. sz. felterjesztés mellékleteivel együtt Alsó-Fehérmegye közsig. erdészeti bizottságának azzal a felhívással adja ki, hogy a határozat egy-egy példányát a panaszos képviselőjének, továbbá az elnök ellen feljelentést tevők közül az első helyen irt Heczegán Miklósnak és a volt urbéres birtokosságnak kézbesíttesse.

Kelt Budapesten, a m. kir. közsig. bíróságnak 1907. évi február hó 13. napján tartott üléséből.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

A magyar királyi földművelésügyi miniszter *Lehoczky György* kir. erdőmestert a vinkovcei kir. főerdőhivaltól a susaki kir. erdőhivatalhoz helyezte át.

A salgótarjáni köszénbánya r.-t. igazgatósága *Fábry Alajos* főerdész Inaszórol Petroszénybe helyezte át.

Petermann Keresztély kir. főerdész (Vinkovce) vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel *Petényire, Januskovecz Pát* m. kir. erdész pedig *Jánosira* magyarosította.